

Тези

Дяченко О.В. к.е.н., доцент кафедри економіки СНАУ

Розвиток сільських територій як важливий фактор підвищення ефективності економіки АПК та поліпшення його конкурентоздатності у контексті інтеграційних змін

Сільські території це основне середовище функціонування сільськогосподарських підприємств та життєдіяльності працівників АПК. Ціллю реформування української економіки було та залишається забезпечення нових стандартів добробуту та життєдіяльності людини. Світовий досвід показує, що заданій меті сприяє здійснення глибоких соціальних перетворень на селі, прискорення розвитку сільських територій з метою забезпечення гідних цивілізованих умов життя і праці українському трудовому селянству, а також ефективному господарюванню аграрних підприємств всіх форм власності

Процеси значного погіршення соціально-економічного стану сільських територій України призводять до зміни таких економічних категорій, як: зниження кількості економічно-активного населення, зниження якості людського капіталу, трудового потенціалу сільськогосподарських підприємств, проблеми відновлення кадрового потенціалу через депопуляцію сільського населення, зниження якості життя, погіршення стану здоров'я працюючого населення, можливості та бажання працювати у сільському господарстві

Хоча падіння економіки і провокує зниження доходів та рівня життя населення та призводить до зниження продуктивності праці, міграційних процесів і, як наслідок - відтоку кваліфікованих кадрів, проте й недостатній розвиток соціальної інфраструктури села значно погіршує ситуацію, сприяючи ще більшому відтоку економічно-активного населення (та молоді зокрема) із сіл та спричиняючи кадрову кризу в аграрному виробництві.

Аграрна політика не може бути ефективною, якщо не враховуватиме інтересів сільських жителів. Тому підвищення ефективності функціонування сільськогосподарських підприємств не може бути не пов'язаним із необхідним розвитком сільських територій, диверсифікацією сільської економіки, максимальним використанням внутрішнього ресурсного потенціалу, формуванням конкурентоспроможного людського капіталу

Проведені дослідження, узагальнення закордонного досвіду формування соціально-економічних умов функціонування агропідприємств, анкетне опитування працівників сільськогосподарських підприємств та мешканців сіл, а також експертів сільського господарства дозволили сформулювати принципи створення соціально-економічних умов, що є необхідними для більш ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств.

Для ефективного функціонування підприємств всіх форм власності має бути створене оточуюче сприятливе середовище, яке включає комплекс внутрішніх та зовнішніх умов: певної сукупності об'єктів соціальної інфраструктури, що призначені задовольняти отримання необхідних соціальних послуг працівниками (соціальний стандарт села); економічних умов, що утворюють сприятливий клімат для роботи сільськогосподарського підприємства та підприємницької діяльності на сільських територіях; загальнодержавних пріоритетів щодо розвитку аграрного комплексу країни. Забезпечення поєднання соціальних та економічних складових дозволить запустити механізм вмотивованості працівників сільського господарства, який проявиться у стабілізації чисельності селянства, оптимізації статевовікової та професійно-кваліфікаційної структури трудових ресурсів, активізації підприємницької діяльності, стимулюванні працівників до більш сумлінної праці на сільськогосподарських та інших підприємствах, пов'язаних із сільським господарством.